

TAMPEREEN KAUPUNKI

Tampereen kaupungin avustustoiminnan kehittämissuunnitelma

Luonnos 3.3.2014

www.tampere.fi/avustukset

> avustusuudistus

Sisältö:

Yhdistystoiminnan tukeminen
Avustustoiminnan työkalut
Toiminta-avustukset
Hanketoiminnan tukeminen
Yhteisöllisyyden tukeminen

Päätöksenteko

Avustustoiminnan kehittämiseen liittyvät linjaukset

- Konsernihallinnon johtoryhmä 3.3.2014
- Kaupunginhallituksen suunnittelukokous 10.3.2014
 - Linjataan pidemmän tähtäimen kehittämistyön valmistelua

Tampereen kaupungin avustustoiminnan yleisten periaatteiden päivittäminen

- Kaupunginhallitus 31.3.2014
 - Sisältää vuoden 2015 toiminta-avustusten käsittelyyn ja avustuskokonaisuuksiin liittyvät yleiset muutokset
 - Päätöksen pohjana on suunnittelukokouksen kehittämistyöhön liittyvä linjaus

Toiminta-avustusten arviointikriteerien päivittäminen

- Lautakunnat päättävät huhtikuussa 10.-24.4.2014
 - Ikäihmisten palvelujen lautakunta
 - Terveyttä ja toimintakykyä edistävien palvelujen lautakunta
 - Lasten ja nuorten palvelujen lautakunta
 - Sivistys- ja elämänlaatupalvelujen lautakunta

Selvityksen valmistelu

Neuvostot

- Maahanmuuttajaneuvosto 12.12.2013
- Vanhusneuvosto 27.2.2014
- *Vammaisneuvosto 18.3.2014*

Valmistelussa mukana myös

- Lakiasiainyksikkö
- Hankintalakimies
- Sisäinen tarkastus
- Tuotannon edustajat sisällön mukaan

Osallistaminen

Osallistamisesta
palautteita mm.
puhekuplissa

Alvarit, Valma

- 17.9.2013 alustavan avustusuudistuksen esittely Alvarien yhteistilaisuudessa
- 10.-23.3.2014 Avustustoiminnan yleisten periaatteiden muutosten kommentointi Valmassa

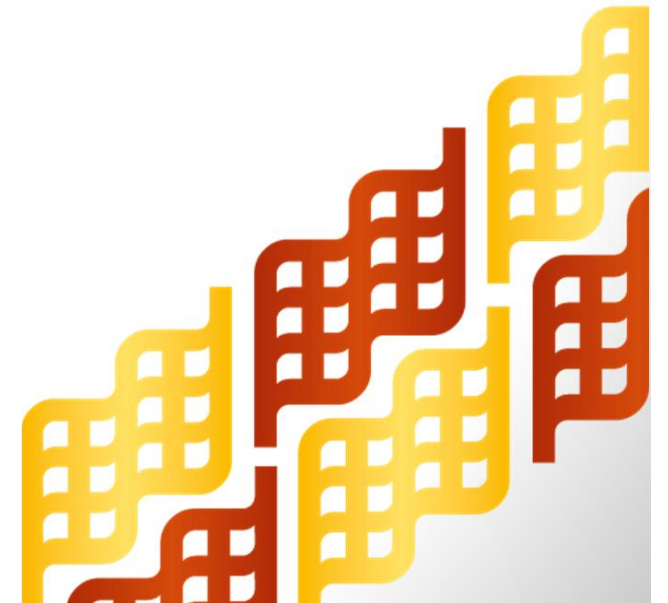
Yhdistykset

- Touko-kesäkuu 2013 yhdistyksille suunnattu kysely (lähes 180 vastausta)
- Elokuussa 2013 neljä työpajaa (lähes 80 osallistuvaa yhdistystä)
- Alustavan avustusuudistuksen esittely ja kommentointi (myös kirjallinen):
 - Liikuntapalvelujen avustuskokonaisuus 19.9.2013
 - Kulttuuripalvelujen avustuskokonaisuus 22.10.2013
 - Maahanmuuttajayhdistysten puheenjohtajien tapaaminen 6.2.2014
 - Kaikki yhdistykset 3.3.2014
 - *Ennen lautakuntien päätöksentekoa on yhdistyksillä mahdollisuus kommentoida muutosesityksiä osoitteessa valma.tampere.fi*

TAMPEREEN KAUPUNKI

Yhdistystoiminnan tukeminen

Yhdistystoiminnan tukeminen

Lähteet: Opetusministeriön kansalaisjärjestöstrategia (2010), Tampereen kaupungin ja yhdistysten välisen yhteistyön periaatteet (kh 1.8.2011)

ARVOT ELI MIKSI YHDISTYSTEN TOIMINTAA HALUTAAN YLIPÄÄTÄÄN TUKEA?

- Kansalaisvaikuttaminen ja vapaa kansalaisjärjestötoiminta on jo itsessään tärkeä osa demokraattista päätöksentekojärjestelmää
- Yhdistykset toimivat välittäjänä kuntalaisen arjen ja julkishallinnon välissä
- Vapaa-ajan toiminnan kautta yhdistystoiminnalla voi olla merkittäviä vaikutuksia mm. yksilön identiteetin rakentumiseen, sosiaalisen pääoman karttumiseen, osallisuuteen ja hyvinvointiin

FAKTAT ELI MIHIN KAUPUNKI AVUSTAA?

- Raha-avustaminen on kuntien harkinnanvarainen tapa tukea paikallista yhdistystoimintaa
- Yhdistykset käyttävät raha-avustuksia tilavuokriin, henkilöstökuluihin ja toiminnan kuluihin
- Jokaista Tampereelle rekisteröitynyttä yhdistystä (n. 4 700) kohden toiminta-avustusmääräraha olisi v. 2013 tasolla 721 euroa. V. 2013 toiminta-avustusta myönnettiin 478 yhteisölle, keskimäärin 7 337 euroa yhteisöä kohden. Avustussummat pienimmillään 200 euroa.
- Avustettavien yhdistysten kirjo vaihtelee tällä hetkellä n. 20 toimijan harrastusyhdistyksestä lukuisia ihmisiä työllistäviin organisaatioihin, tarpeet ovat hyvin erilaisia
- Tamperelainen yhdistys maksaa keskimäärin 20.000 euroa vuodessa tilavuokria kaupungille ja yksityisille vuokranantajille

MUUTOS ELI MIKSI AVUSTUSTOIMINTAA UUDISTETAAN?

- Julkisten resurssien käytön vaikuttavuuden lisääminen
- Kansalaisjärjestötoiminnan edistäminen ja esteiden poistaminen
- Hallinnon avoimuuden lisääminen ja avustamisen tavoitteiden selkiyttäminen

Nykytilan haasteet

Lähteet: Opetusministeriön kansalaisjärjestöstrategia (2010), Tampereen kaupungin ja yhdistysten välisen yhteistyön periaatteet (kh 1.8.2011)

- Määrärahojen supistuessa tasaiset leikkaukset heikentävät yhdistysten tilannetta ja vähentävät käytettyjen eurojen vaikuttavuutta
- Hakemusten käsittelyyn, vertailuun ja päätösvalmisteluun käytettävä aika suhteessa myönnettävien avustusten määriin on melko suuri
 - Koska kaikkia yhdistyksiä ei voida rahallisesti tukea, kokonaisuuksiin tulee määritellä selkeät kriteerit ja mahdolliset raja-arvot valmistelun tueksi
 - Pienten, alle 500 euron avustuksen myöntäminen ei ole tarkoituksenmukaista jos sen takia, että avustuksen hakeminen vaatii hakijalta liian paljon työtä suhteessa avustussummaan
- Tampereen kaupungin ja yhdistysten välisen yhteistyön periaatteiden mukainen suositus läpinäkyvistä ja kaikkien hakijoiden tiedossa olevista tulosperusteista ei nykyisellään kaikessa avustustoiminnassa toteudu

TAMPEREEN KAUPUNKI

Avustustoiminnan työkalut

Toiminta-avustaminen on näkyvin rahallisen avustamisen muoto

MIHIN RAHALLINEN AVUSTAMINEN EI YLIPÄÄTÄÄN SOVI?

- Kaupungin oman toiminnan korvaamiseen
- Sellaisten toimintojen tukemiseen, joita myös kaupalliset yhteisöt tarjoavat

MIHIN TOIMINTA-AVUSTAMINEN EI SOVI?

- Uusien toimintamallien tai toiminnan kehittämiseen tai synnyttämiseen
- Sellaisen toiminnan tukemiseen, jolla ei ole muuta rahoitusta
- Sellaisen toiminnan tukemiseen, joka on hyvin pienimuotoista tai laajuudeltaan vaihtelevaa
- Yhdistyksen palvelutoiminnan tukemiseen (tarkoittaa vastikkeellista toimintaa jäsenjoukkoa laajemmalle kohderyhmälle)
- Ennalta määritellyn tuloksen saavuttamiseen

ESITYS: TOIMINTA-AVUSTAMISEN ROOLI AVUSTUSJÄRJESTELMÄSSÄ

- Toiminta-avustuksilla tuetaan yhteisön perustoimintaa eli yleishyödyllistä tarkoitusta toteuttavaa toimintaa jäsenille tai muille säännöissä mainituille kohdejoukoille
- Toiminta-avustuksilla tuetaan vakiintuneita toimijoita eli toimintaa, jolle jo on tarve ja kysyntä
- Toiminta-avustamalla mahdollistetaan yhteisön toiminnan omaehtoinen kehittyminen ja kasvaminen

Avustamisen muut työkalut

KUMPPANUUS AVUSTAMISESSA

- Jatkossa voidaan sitoutua keskeisten toimijoiden tukemiseen myös kumppanuusavustamisen kautta
- Kumppanuussopimusten tekeminen ei mahdollista, koska altistaa hankintalainsäädännön tulkinnoille
- Pyritään yhdenmukaistamaan lautakuntien käytännöt vuodelle 2016

PROJEKTI- JA HANKETUET SOVELTUVAT KEHITTÄMISTYÖHÖN

- Toiminnan tavoitteita ja painopisteitä voidaan määritellä tarkemmin kuin toiminta-avustuksissa
- Kehittämistyö voi jakautua useammalle vuodelle
- Sisällöt voivat koskettaa useamman lautakunnan yhteisiä tavoitteita

TOIMINNALLINEN TUKI

- Tilat
- Koordinointi, neuvonta, tiedottaminen

TAMPEREEN KAUPUNKI

Toiminta-avustukset

Toiminta-avustuskokonaisuudet

Nykytilan haasteet

- Avustustoiminnan vaikuttavuus vähenee, jos avustusmäärärahoja ei voida kasvattaa mutta kustannukset nousevat
- Nykyisen muotoisten avustuskokonaisuuksien laajuus ja joustavuus hämärtää tavoitteita ja vähentää vaikuttavuutta myöntöjen määrän kasvaessa ja määrärahojen kaventuessa
- Toiminta-avustaminen on hallinnollisesti raskas prosessi ja alle 500 euron avustusten myöntämiselle työkaluna huono

Alvarit ja yhdistykset:
Toiminta-avustukset tärkeitä,
mutta pienille yhdistyksille
erityisesti riittävästi edullisia
tiloja toiminnalle

73 % kyselyyn
vastanneista yhdistyksistä
pitää raha-avustamista
tärkeimpänä tuen
muotona, 20 % edullisia
tiloja

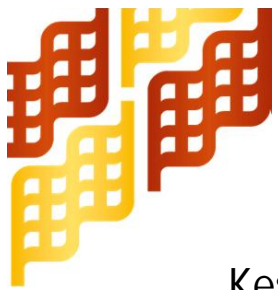

Yhtenevät linjaukset avustuskokonaisuuksiin

Vaikuttavuuden lisääminen

- Pientenkin avustussummien myöntämisen linjakkuus vaikuttaa myös valmistelun tehostumiseen ja siihen käytettyyn aikaan
- Ydinprosessien välisen yhteistyön lisääminen painopisteiden asettamisessa
- Avustuskokonaisuuksien uudelleen määrittely ja tavoitteiden tarkempi kirjaaminen
 - Edellyttää vaikutusten arviointia eli poisrajautuvien yhteisöjen listausta päätöksenteon tueksi
 - Tavoitteena vähentää toiminta-avustusten piirissä olevien yhteisöjen määrää ja ohjata resursseja vaikuttavimpiin toimintoihin

Yhdistykset
toivovat
läpinäkyvyyttä
avustamisen
periaatteisiin

Yhtenevät linjaukset avustuskokonaisuuksiin

Keskeiset muutosesitykset vuoden 2015 toiminta-avustusten hakuun

- Tampereen kaupungin avustustoiminnan yleiset periaatteet (koskee kaikkia toiminta-avustuksia), kaupunginhallitus päättää 31.3.:
 - Toiminta-avustusta ei kohdenneta julkaisutoimintaan eikä palkintojen myöntämiseen
 - Yhdistyksellä tulee olla myös omaa varainhankintaa toimintojensa toteuttamiseksi
 - Avustusta ei myönnetä yhdistykselle, jonka jäsenyys on rajattu ja jonka toiminta on suljettu muulta kuin jäsenistöltä
- Avustuskokonaisuuksikohtaisiin kriteereihin (lautakunnat päättävät huhtikuussa):
 - Avustusta ei kohdenneta retkitoiminnan kuluihin (kaikki pl. lasten ja nuorten palvelujen lautakunnan avustukset)
 - Toiminnan piirissä tulee olla vähintään 30 jäsentä tai säännöllistä toimijaa (ikäihmisten avustukset, nuorten harrastusmahdollisuuksien edistämiseen keskittyvät avustukset, kulttuuriharrastusyhdistysten ja liikuntapalvelujen avustukset)
 - Avustusta ei myönnetä uskonnon tai politiikan harjoittamiseen (kaikki pois lukien nuorten yhteiskunnallisen toiminnan edistämiseen keskittyvien yhdistysten avustukset)

Yhtenevät linjaukset avustuskokonaisuuksiin

Päätöksenteko ja osallistuminen

- Lautakunnat linjaavat päätöksiä maaliskuun kokouksissa
 - Päätöksenteon tueksi esitetään myös vaikutusten ennakoarviointimateriaali, jossa esitetään päätösten vaikutukset eri näkökulmista (esim. yhdistysten/lasten/ikäihmisten/kuntalaisten keskimäärin)
- Uudet kriteeristöt vuoden 2015 avustukseen hyväksytään huhtikuussa
- Alustavia linjauksia on mahdollisuus vielä maaliskuun aikana kommentoida Valma-valmistelufoorumissa (valma.tampere.fi)
- Osallistumismahdollisuuksista tiedotetaan uutiskirjeessä ja nettisivuilla www.tampere.fi/avustukset -> Avustustoiminnan uudistaminen

Esitys avustuskokonaisuuksista

SIVELA

Taidelaitokset

- Tavoitteena valtakunnallisesti ja paikallisesti merkittävän taide- ja kulttuuritoiminnan turvaaminen. Avustamisen myötä palvelut ovat kuntalaisille edullisempia, kaupunki on vetovoimainen ja kiinnostava.
- MUUTOSESITYS: Siirretään vuonna 2016 osittain uuteen kokonaisuuteen 'Kumppaniavustaminen'

Festivaalit ja suuret yleisötapahtumat

- Uusi avustuskokonaisuus
- Hakuprosessia voidaan aikaistaa
- Ennalta määritelty joukko, joka hakee muita hakijoita aikaisemmin

Taide- ja kulttuuriyhteisöt

- Tavoitteena paikallisesti merkittävän monipuolisen tarjonnan turvaaminen, alueelliset koordinoivat tehtävät taiteen ja kulttuurin kentällä. Avustamisen myötä palvelut ovat kuntalaisille edullisempia, kaupunki on vetovoimainen ja kiinnostava.
- MUUTOSESITYS: Hakija voi ohjata hakemuksen suoraan avustuskokonaisuuteen ja määritellään vähimmäismäärä avustussummalle. Avustusvalmistelu tehdään laadullisen arvioinnin pohjalta, ei pisteytystä tai yhteismitallista vertailua.

Kulttuuriharrastusyhdistykset

- Erillinen vaihtoehtojen vertailu avustuskokonaisuuden uudistamiseksi, esitelty 22.10.2013*

Esitys avustuskokonaisuuksista

SIVELA

Maahanmuuttajayhdistykset

- *Erillinen vaihtoehtojen vertailu avustuskokonaisuuden uudistamiseksi, esitelty mm. 10.1.2014 maahanmuuttajayhdistysten puheenjohtajille*

Museopalvelujen ja vapaan sivistystyön avustukset

- Tavoitteena Tampereen kulttuuripääoman turvaaminen ja kansalaistaitojen turvaaminen. Avustamisen myötä palvelut ovat kuntalaisille edullisempia ja saavutettavissa.
- Hakemukset ohjataan valmistelussa omaan kokonaisuuteensa
- MUUTOSesitys: Kriteerejä tarkennetaan

Liikuntapalvelujen toiminta-avustukset

- *Erillinen vaihtoehtojen vertailu avustuskokonaisuuden uudistamiseksi, esitelty 19.9.2013*

Esitys avustuskokonaisuuksista

IKILA

Ikäihmisten palvelujen avustukset

- Tavoitteena on ikäihmisten fyysisen ja/tai psyykkisen toimintakyvyn ja vireyden ylläpitäminen sekä alentumisen ennaltaehkäisy. Vertaistuki arjen asioissa. Ikäihmisiä kannustetaan yhteisölliseen toimintaan kustannuksia tukemalla. Yhdistystoiminta mahdollistaa mm. ulkoilua ja saattoapua sitä tarvitseville.
- MUUTOSESITYS: Avustusta ei kohdenneta jatkossa retkitoiminnan kuluihin. Avustuksia ei suunnata liikuntaseurojen toimintaan eikä uskonnon tai politiikan harjoittamiseen.

Esitys avustuskokonaisuuksista

TETOLA

Erityisliikunnan avustukset

- Tavoitteena on liikuntamahdollisuuksien tarjoaminen erityisryhmille ja yhteisöllisyyden edistäminen.

Eläinsuojelutyön avustukset

- Tavoitteena on käytännön eläinsuojelutyön tekeminen eli toiminta eläinten sijoittamiseksi tilapäisesti tai pysyvästi uuteen kotiin
- MUUTOSESITYS: Kriteerejä tarkennetaan hieman

Esitys avustuskokonaisuuksista

Ehkäisevän päihdetyön avustukset

- Tavoitteena on ehkäisevän päihdetyön palvelurakenteiden vahvistaminen kaupungin omia palveluja tukemalla ja täydentämällä Yhdistysten järjestämät ehkäisevän päihdetyön muodot tukevat kokonaisvaltaisesti kaupungin omien palvelujen kokonaisuutta.
- MUUTOSESITYS: Kriteerejä tarkennetaan hieman

Sosiaali- ja terveystalvelujen sekä potilasyhdistysten avustukset

- Tavoitteena on kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin monimuotoinen edistäminen ja sairauksien ennaltaehkäisy. Toiminnan myötä kuntalaisilla on paremmat valmiudet ehkäistä sairauksia ja paremmat valmiudet sairauksien itsehoitoon ja hallintaan
- MUUTOSESITYS: Kriteerejä ja mahdollisesti avustuskokonaisuuden nimeä tarkennetaan

Esitys avustuskokonaisuuksista

LANULA

Perheiden tukemistyö

- Tavoitteena on lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin tukeminen varhaisessa vaiheessa, osittain ammattilaisten tuottamana. Tukemisen myötä perheille on tarjolla helposti saavutettavaa ja tarpeisiin reagoivaa tukea kansalaisjärjestöjen tuottamana
- MUUTOSESITYS KAIKKIIN KOLMEEN: Entinen avustuskokonaisuus 'Sosiaali- ja terveystalvelujen avustukset erityisesti lapsille ja nuorille suunnattuun toimintaan' jaetaan näihin kolmeen kokonaisuuteen.

Ohjattu vertaisryhmätoiminta perheille

- Tavoitteena on perheiden ohjatun vertaistoiminnan mahdollistaminen. Perheet voivat tukea toisiaan arjen ongelmissa.

Ohjattu vertaisryhmätoiminta perheille, erityisryhmät

- Tavoitteena on erityisryhmiin kuuluvien perheiden ohjatun vertaistoiminnan mahdollistaminen. Perheet saavat toisilta vertaistukea kokemassaan kriisissä tai erityistilanteessa.

Esitys avustuskokonaisuuksista

Nuorten harrastusmahdollisuuksien edistämisen avustukset

- Tavoitteena on nuorten kasvun ja itsenäistymisen tukeminen, kasvu- ja elinolojen parantaminen ja sosiaalinen vahvistaminen. Avustamisen myötä yhdessä harrastaminen on nuorille edullisempaa, saavutettavaa ja kiinnostava vaihtoehto.
- MUUTOSESITYS: "Avustusta voidaan myöntää säännölliseen ja tavoitteelliseen harrastustoimintaan, josta muodostuu kuluja ja jonka piirissä on vähintään 30 jäsentä tai säännöllistä toimijaa. Avustusta ei myönnetä uskonnon tai politiikan harjoittamiseen."

Nuorten yhteiskunnallisen toiminnan edistämisen avustukset

- Tavoitteena on nuorten kasvun ja itsenäistymisen tukeminen ja aktiivisen kansalaisuuden edistäminen. Varmistetaan, että nuorten yhteiskunnalliselle toiminnalle on olemassa puitteet ja se on kiinnostavaa.
- MUUTOSESITYS: "Avustusta voidaan myöntää säännölliseen ja tavoitteelliseen yhteiskunnalliseen toimintaan, josta muodostuu kuluja."

TAMPEREEN KAUPUNKI

Hanketoiminnan tukeminen

Hanketoiminnan tukeminen

Nykytilan haasteet

- Lautakunnilla on itsenäinen reagointimahdollisuus hankkeiden osalta eli hankkeisiin on voitu myöntää talousarvion puitteissa erillisrahoitusta
 - Hyvänä puolena joustavuus ja nopea reagointi
 - Heikkoutena ydinprosesseittain vaihtelevat toimintatavat ja päätöksenteon ennakoimattomuus. Hakumahdollisuudesta ei avoimesti tiedoteta.
- Hanketoimintaa tuetaan lähinnä valtakunnallisesta näkökulmasta eli reagoimalla RAYn ja OKM:n tukiin, mutta miten yhdistysten panos huomioidaan paikallisten tarpeiden kehittämisessä?

Yhdistysten palautteen mukaan avustusjärjestelmällä voisi kannustaa yhdistyksiä esim. yhteistyön tekemiseen

TAMPEREEN KAUPUNKI

Yhteisöllisyyden tukeminen

Avustustoiminnan väliinputoajat

Lähde: Järjestöjen taloudelliset edellytykset (Oikeusministeriön selvityksiä ja ohjeita 2011)

Toiminta-avustamisen ulkopuolelle jäävät ryhmät voivat olla merkittäviä kansalaistoiminnan ja yhteisöllisyyden edistäjiä

- Sosiaalisessa mediassa muodostetut yhteisöt ja "yhden asian liikkeet"
- Vapaat toiminta-/työryhmät
- Rekisteröimättömät yhdistykset
- Pienet, vapaaehtoisvoimin toimivat järjestöt ja maahanmuuttajajärjestöt
- Demokratian edistämiseen keskittyneet järjestöt

Esitys toimenpiteeksi:

- Uusien kanavien huomioiminen osallistumisen ja vaikuttamisen vuoropuhelussa
- Vahvistetaan joustavia ja kevyen hallinnon rahoitusvaihtoehtoja omaehtoisten tapahtumien ja toimintojen käynnistämiseen (esim. tuotantotuet, Alvari-rahat)

Tilat ja toiminnan olosuhteiden turvaaminen

- Harrastus- ja tapahtumatoiminnan tilojen turvaamisesta ja koulutilojen iltakäyttö –pilotin toteutuksesta
- Kaupungin tilojen käytön lisääminen yhteisöjen toiminnassa on kaupunkistrategian toiminnallinen tavoite
- Viestinnän tehostaminen käytettävissä olevista tiloista
- *Sivistys- ja elämänlaatu palvelujen ydinprosessilla koordinoitavastuu*

Erilliskysymykset

Avustustoiminnan kehittämissuunnitelman ulkopuolelle jäävät erilliskysymykset

- Kaupungin yhdistyksille tarjoama tiedollista ja toiminnallista tukea olisi tarvetta vahvistaa
- Yhdistysten osallisuudessa ja kumppanuudessa palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä on käyttämätöntä potentiaalia

TAMPEREEN KAUPUNKI

Aineistot ja lisätietoa:
www.tampere.fi/avustukset - >
Avustustoiminnan uudistaminen

Outi Koivisto

puh. 050 538 2267

sive@tampere.fi

Kommentointimahdollisuus 10.3. lähtien
valma.tampere.fi

